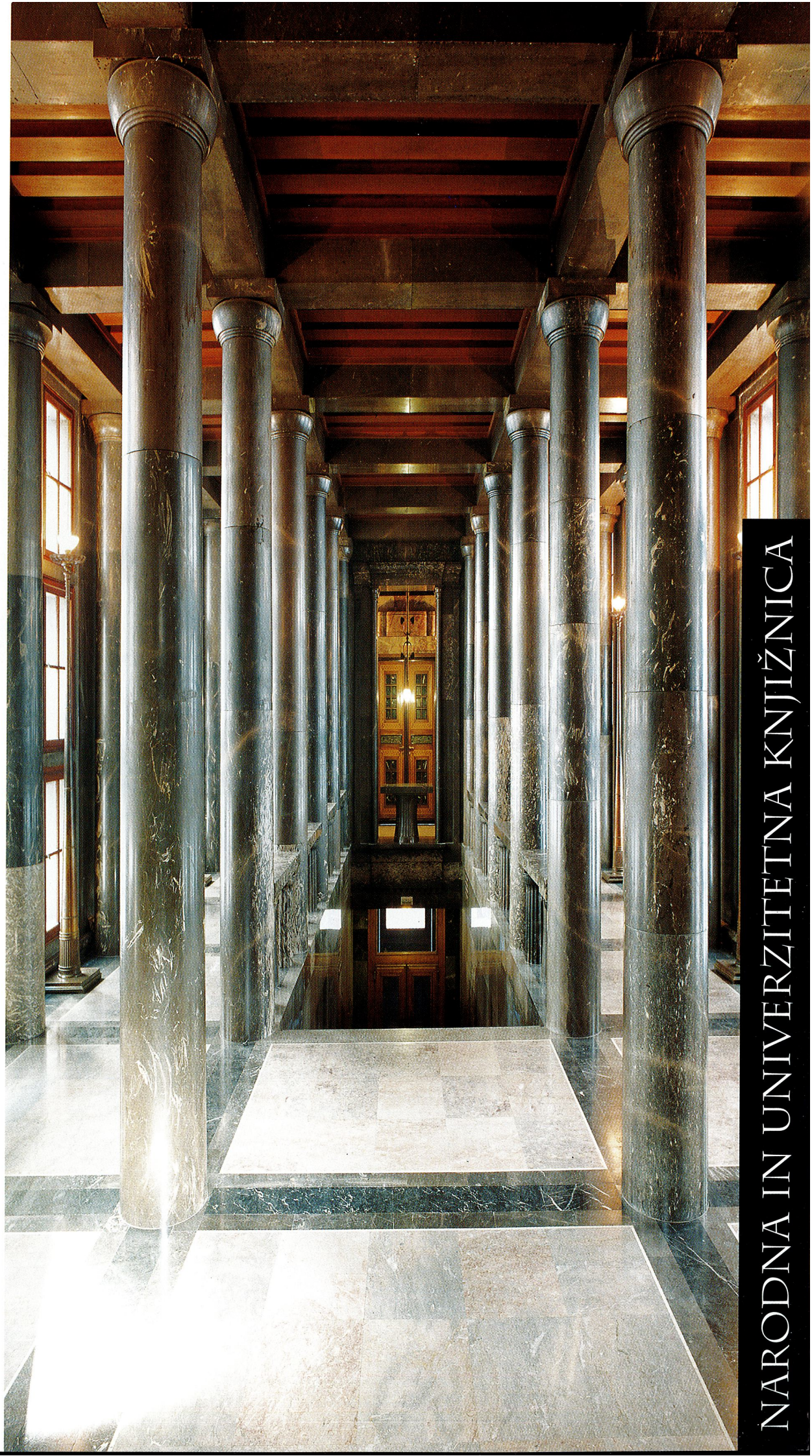

LJUBLJANA

7/8

KNJIŽNIČARŠKE NOVICE

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

430306

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

julij - avgust 2001

Knjižničarske novice 11(2001)7/8
ISSN 0353-9237

Izdala in založila: *Narodna in univerzitetna knjižnica*
Turjaška 1
1000 Ljubljana
telefon (061) 2001 176, 2001 110
<http://www.nuk.uni-lj.si/>

Za knjižnico: *mag. Lenart Šetinc*

Odgovorna urednica: *Vilenka Jakac-Bizjak*
Glavna urednica: *Jelka Kastelic*
Uredniški odbor: *dr. Melita Ambrožič, dr. Silva Novljan, dr. Maja Žumer*

Naslovnico oblikoval: *Aleksij Kobal*
Fotografija na naslovnici: *Goran Bertok*
Tisk: Tiskarna Littera picta, d.o.o.

Naklada: 660 izvodov. Letna naročnina; naročila in odpovedi pošiljajte pisno na naslov uredništva. Prejetih tekstov ne lektoriramo in ne honoriramo. Razmnoževanje ni dovoljeno.

Naslov uredništva: NUK, Informacijski center za bibliotekarstvo, za "Knjižničarske novice", Turjaška 1, 1000 Ljubljana. Prispevke lahko pošiljate tudi na disketah ali po elektronski pošti: jelka.kastelic@nuk.uni-lj.si.

UTRINKI S PRAZNOVANJA 25-LETNICE DRUŠTVA BIBLIOTEKARJEV CELJE

Ideja o praznovanju srebrnega jubileja celjskega bibliotekarskega društva je bila podana že kar nekaj časa nazaj, proti koncu preteklega leta pa smo jo na pobudo izvršnega odbora začeli uresničevati. Želeli smo napraviti nekaj več, ne le običajno proslavo; tudi zbornik z zgodovinskim orisom društva naj bi izšel ob tej priložnosti. Predlog o organizaciji posvetovanja na temo *"Kaj lahko bibliotekarska društva prispevajo k razvoju stroke?"* je bil sprejet z navdušenjem. "Če dobimo pameten odgovor na vprašanje, ki smo ga zastavili referentom, bo lahko odgovor nanj naša usmeritev za delo v naprej," smo razmišljali.

Zgodilo se je. V Celju. V sončnem četrtkovem dopoldnevu, 24. maja 2001, se je pričelo praznovanje 25-letnice Društva bibliotekarjev Celje. Morda bi naš predsednik Srečko Maček, utrujen od priprav, dejal, da se je pravzaprav takrat že vse končalo; vendar, pripravljeni smo bili na "veliki finale". Veliko dvorano Narodnega doma v Celju smo tokrat napolnili knjižničarji iz različnih krajev Slovenije: člani DBC in naši gostje.

Predsednik ZBDS Stanislav Bahor je v slavnostnem govoru izpostavil pomembno vlogo, ki jo ima DBC kot eno najdejavnějšíh bibliotekarskih društev v državi. Društvo je znalo v svoje vrste pritegniti knjižničarski kader iz celotne celjske regije in šteje tako danes že 156 članov. Prav tako je poudaril, da člani DBC

aktivno spremljajo razvoj stroke in pomagajo pri urejanju položaja knjižničarstva in problemov bibliotekarske stroke pri nas.

Predsednik DBC Srečko Maček je spomnil na prehojeno pot društva in izrekel javno zahvalo prof. Ivanki Bauman in pokojnemu profesorju Vladu Novaku, ki sta pred 25 leti postavila temelje današnjemu delovanju celjskega društva. Še posebej je poudaril, da v društvu člani izmenjujejo svoje najrazličnejše strokovne izkušnje in prek različnih oblik usposabljanja in izobraževanja skrbijo za rast knjižničarskih kadrov, hkrati pa s sodelovanjem v različnih sekcijah in organih zveze tudi dejavno vplivajo na delo ZBDS.

Na slavnostni prireditvi ob praznovanju 25-letnice DBC sta prejeli častni društveni plaketi zaslužni knjižničarki, *prof. Ivanka Bauman* in *prof. Božena Orožen*.

Slavnostni del prireditve smo sklenili z uprizoritvijo monodrame Ervina Fritza o prvi slovenski pesnici Fany Hausmann z naslovom *Marčni veter* ali *Fani piše Francetu*. Z upodobitvijo lika bistre, izobražene in čustvene slovenske pesnice je prisotne navdušila gledališka igralka Maja Gal Štromar.

Po krajšem odmoru s pogostitvijo se je pričel strokovni del praznovanja, Posvet *"Kaj lahko bibliotekarska društva prispevajo k razvoju stroke?"* z referati in razpravo na to temo. Na vprašanih:

"Ali obstoječa organizacijska shema odgovarja na izzive današnjega časa? Ali je (lahko) ZBDS z delovnimi telesi in v njo povezana društva dovolj močna in upoštevanja vreden center moči strokovnega odločanja?" so v svojih razmišljanjih skušali odgovoriti:

- Stanislav Bahor: *Zveza bibliotekarskih društev Slovenije včeraj in danes*
- Nataša Kuštrin Tušek: *Sekcija za šolske knjižnice pri ZBDS – delovanje in njena vloga v strokovnem delu šolskih knjižničarjev*
- Violetta Bottazzo: *Aktivnosti sekcije za specialne knjižnice Slovenije včeraj danes in jutri*
- Alenka Logar Pleško: *Moč in nemoč strokovnjakov v sodobni družbi*
- dr. Jože Urbanija: *Vloga bibliotekarskih društev z vidika poslanstva bibliotekarske stroke*
- Ivan Kanič: *Preživelost stanovskih združenj?*
- Breda Karun: *Kaj lahko prispevajo bibliotekarska društva k razvoju stroke?*
- Matevž Majcen: *Pravni vidiki delovanja strokovnih društev*

Referati so v večini objavljeni v Zborniku ob 25-letnici društva, iz razprave, ki je sledila pa lahko izluščimo naslednje:

- Združujemo se zato, da uresničujemo neke cilje – reorganizirati društva, da bodo le-ta izboljšala delovanje
- ZBDS mora imeti jasno opredeljene skupne cilje; delovati mora v interesu področnih društev in sekcij
- Potrebno je zelo močno strokovno združenje in večje sodelovanje pri spremembah zakonodaje
- ZBDS ni zadosti medijsko cenjena oziroma se ne pojavlja dovolj v medijih
- Močna pokrajinska društva so pogoj za močno zvezo, kjer bi moral biti zaposlen vsaj en profesionalen kader
- Spremeniti mentalni vzorec "knjižničar", vzbuditi samozavest knjižničarjev in vrednost poklica

- Velik pomen in koristnost akcije za promocijo knjižničarstva, ki poteka na državnem nivoju
- Delovanje ZBDS je od sprejetja statuta 1997 izboljšano. Ustanovljeni sta bili sekciji za domoznanstvo in za študente, predsedniki pokrajinskih društev so člani predsedstva zveze, kar nudi boljšo regijsko povezanost in pokritost knjižničarske mreže.

Razprava je bila sklenjena z ugotovitvijo, da so društva še vedno aktualna in lahko postanejo center moči odločanja v vseh smereh. ZBDS mora to izkoristiti in postati bolj razpoznavna v današnjem prostoru.

Srečko Maček se je zahvalil vsem referentom in razpravljalcem ter zaključil praznovanje z mislijo, da smo v Celju napravili pregled dela za nazaj in dobili nove ideje za bodočnost.

Ob 25-letnici DBC pa je izšel tudi zbornik, sicer tik pred zdajci, a vendarle. Še toplega od tiskarskih strojev smo podarili našim gostom in članom društva na slavnostni prireditvi. Zbornik je vsebinsko ločen na dva sklopa: kroniko in strokovni del. V pregledu delovanja društva, katerega predhodnica je bila že leta 1957 v Celju ustanovljena Podružnica Društva bibliotekarjev Slovenije, je najprej podan časovni prerez društvenega dogajanja, kot so ga zabeležili predsedniki DBC, vsak za svoje mandatno obdobje, naveden je popis članstva v 25-letih, predstavljeni so pomembnejši knjižničarji (častni članici, prejemniki Čopovih diplom in priznanj), spomnili pa smo se tudi zaslužnih, a žal že pokojnih bibliotekarjev. Predstavljene so tudi knjižnice, ki delujejo na Celjskem.

V drugem delu zbornika so objavljeni referati s posvetovanja. Kot pravi Srečko Maček v uvodniku, smo s posvetom "želeli odpreti in

aktualizirati vprašanje poslanstva naše strokovne organizacije. Ker smo hoteli soočiti različna mnenja o navedeni temi, smo k sodelovanju povabili predstavnike soustvarjalcev današnjega knjižničarskega strokovnega utripa." Zborniki so še na voljo na sedežu DBC v Celju.

Kot je bilo razvidno iz zaključne razprave na praznovanju, imamo za naše delo v prihodnosti še ogromno načrtov. Kljub temu, da smo s svojim dosedanjim delom zadovoljni, vedno obstaja možnost, da svoje delovanje še izboljšamo; idej nam ne manjka, manjka nam časa in denarja.

Slavica Hrastnik,
DB Celje

IZOBRAŽEVANJE

PRIZNANJA KVALIFIKACIJ BIBLIOTEKARSKE STROKE

Komisija za priznavanje kvalifikacij bibliotekarske stroke je na svoji seji dne 3. 7. 2001 podelila strokovne bibliotekarske nazive naslednjim knjižničnim delavcem:

- **Ivanu Markoviču**, delavcu Osrednje knjižnice Srečka Vilharja, Koper, strokovni naziv *višji bibliotekar*
- **Miri Vončina**, delavki Fakultete za družbene vede, Osrednje družboslovne knjižnice, Ljubljana, strokovni naziv *višji bibliotekar*
- **Nikolaji Pugelj**, delavki Knjižnice Otona Zupančiča, Ljubljana, strokovni naziv *višji bibliotekar*

- **Marjeti Domej**, delavki Slovenske študijske knjižnice, Celovec, strokovni naziv *višji bibliotekar*
- **Slavici Turniški Simionovi**, delavki Mariborske knjižnice, strokovni naziv *višji bibliotekar*
- **Mirjani Gazvoda**, delavki Univerzitetne knjižnice Maribor, strokovni naziv *višji bibliotekar*
- **Boži Janžekovič**, delavki Univerzitetne knjižnice Maribor, strokovni naziv *višji bibliotekar*
- **Milošu Petroviču**, delavcu Univerzitetne knjižnice Maribor, strokovni naziv *višji bibliotekar*
- **Bredi Podbrežnik Vukmir**, delavki Matične knjižnice Kamnik, strokovni naziv *višji bibliotekar*
- **Jasni Branki Staman**, delavki Zavoda za kulturo in izobraževanje Ljutomer, strokovni naziv *višji knjižničarski referent*
- **Editi Šerc**, delavki Zavoda za kulturo in izobraževanje Ljutomer, strokovni naziv *višji knjižničarski referent*
- **Moniki Čermelj**, delavki Mariborske knjižnice, strokovni naziv *višji knjižničarski referent*
- **Mariji Ilonki Pečan**, delavki Muzeja novejših zgodovine, Ljubljana, strokovni naziv *višji knjižničarski referent*
- **Janezu Horvatu**, delavcu Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota, strokovni naziv *višji knjižničarski referent*
- **Nataši Konec**, delavki Mariborske knjižnice, strokovni naziv *knjižničarski referent*
- **Brigiti Ačko**, delavki Univerzitetne knjižnice Maribor, strokovni naziv *knjižničarski referent*

Čestitamo !

SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE KNJIŽNICE

ČAJANKA ZA BABICE IN DEDKE

Knjigarna in knjižnica sodelujeta pri predstavitvi mladinskih knjig

Mladinska knjiga Trgovina in Knjižnica Otona Župančiča, enota Pionirska knjižnica, sta v mesecu juniju pripravili tri poskusne *Knjižne čajanke za babice in dedke* v knjigarnah v Slovenj Gradcu, Kopru in v Ljubljani. V dopoldanskem času smo povabili starejše ljudi v knjigarno, kjer sem jim pripovedovala o pomenu branja otrokom in jim med novimi otroškimi in mladinskimi knjigami pokazala tiste, ki so primerne, da jih berejo svojim vnukom in jim jih kupijo za darilo ob koncu šolskega leta, v spodbudo za nadaljnje branje in v obogatitev počitnic. Branje otrokom pa ni koristno le otrokom (spodbuja njihov vsestranski razvoj), ampak tudi starejšim, saj jih ohranja duševno sveže (branje je telovadba za možgane). Skupno branje pa tudi pogloblja medsebojne odnose med otroki in starejšimi, omogoča kvalitetnejše preživljanje skupnega prostega časa, je vir idej, kaj vse početi, je uhajanje v domišljijske svetove, je oaza miru, kjer odrasli namenja svoj čas ob knjigi otroku, ki ga ima rad ... branje je lahko zelo trden most med generacijama, bližnjica za mnoge pogovore in skupna doživljanja. Nekdaj so babice in dedki pripovedovali ... v sodobnem času naj bi jim brali, se pogovarjali ob knjigah, jim pripovedovali zgodbe, spomine iz

otročstva ... in skupaj ustvarjali nove zgodbe.

Zato smo se torej odločili za poskusne enourne "čajanke" (ob čaju smo postregli tudi piškote!), v dopoldanskem času, ob 10. uri, ko imajo morda starejši malo zatišja pred družinskimi člani, ki so tedaj v službah in v šolah, ni pa drugih prireditvev, ki so običajno bolj v popoldanskem oz. večernem času. Nad odzivom starejših smo bili v vseh treh krajih presenečeni: povsod se je odzvalo po približno 20 ljudi, vendar to niso bili le babice in dedki, ampak tudi drugi odrasli, ki so pač želeli izkoristiti kratko predstavitev mladinskih knjig, tovrstne informacije so jim dobrodošle, da se bolje znajdejo v razmeroma bogati ponudbi vsakoletnih novih (približno 400 naslovov) knjig za otroke in mladino. Povsod so bili prisotni tudi knjižničarji iz tamkajšnjih splošnih knjižnic in knjigarji, ki so bili navdušeni nad prireditvijo in so se že začeli dogovarjati, da bodo v novem šolskem letu izvajali takšne predstavitve knjig.

Knjigarna Mladinske knjige (Metka Zver) in Pionirska knjižnica (Tilka Jamnik) bosta v novem šolskem letu v Ljubljani osnovali "abonma" tovrstnih srečanj, predstavitev knjig, od oktobra do maja, enkrat na mesec, na določen dan, vedno ob isti uri. Zbrali se bomo na "čajanki" ob mladinskih knjigah, vsak mesec ob drugih. Predstavitve bodo malo tematsko obarvane, npr. v oktobru se bomo ob knjigah veselili lepot in dobrot jeseni; novembra, ko so dnevi že bolj mrzli in večeri dolgi, bomo začeli brati za bralno značko; decembra bomo pomagali z nakupi knjig Miklavžu, Božičku in dedku Mrazu itd.

Na podoben način bomo šli vsak mesec v eno knjigarno Mladinske knjige, vsakič v drug kraj, na "poskusno" čajanko in z željo, da bi

jih tako navdušili, da bi lokalni knjižničarji in knjigarji sami osnovali in izvajali kaj podobnega.

Pisne priprave na naše "čajanke" pa bodo izhajale v reviji Albert kot prispevki, ki bodo informativni in privlačni tudi za druge bralce, ki se sicer ne bodo odzvali vabilom na naše knjižne čajanke.

Pred začetkom knjižnih čajank v jesenskem času bomo še pisali, do tedaj pa ... želimo lepo poletje in ... berite sebi in otrokom! Počitnice s knjigo so "dvojne počitnice"!

Tilka Jamnik,
Knjižnica Otona Župančiča,
enota Pionirska knjižnica

PREDSTAVLJAMO VAM

NACIONALNE KNJIŽNICE V ŠTEVILKAH

Uvod

Nacionalne knjižnice imajo tako pri nas kot po svetu posebno vlogo, pa tudi naloge in odgovornosti, ki so pogosto zapisane v zakonu, ki se nanaša na nacionalne knjižnice in knjižničarstvo, oziroma na informacijski sistem. Te naloge so med posameznimi državami različne, vendar pa se skoraj povsod vezane na hranjenje domače založniške produkcije, tako v tiskani kot v elektronski obliki, na njihovo formalno obdelavo in zaščito, na pripravo bibliografij, izposajo uporabnikom, tako direktno kot tudi preko drugih knjižnic, kot tudi na

hranjenje in promocijo nacionalne kulturne dediščine in pridobivanje ter hranjenje reprezentativnih tujih publikacij.

V nekaterih državah delujejo nacionalne knjižnice kot splošno-izobraževalne ali visokošolske knjižnice in opravljajo zraven še nacionalno funkcijo. Ponekod pa zadovoljujejo potrebe parlamenta. Tudi Narodna in univerzitetna knjižnica združuje dve funkciji. Tako je hkrati slovenska nacionalna knjižnica in knjižnica ljubljanske univerze. Hrani slovenski obvezni izvod, med leti 1921 in 1991 pa je hranila tudi obvezni izvod iz republik bivše Jugoslavije. Knjižnica ima zanimivo zbirko srednjeveških rokopisov, inkunabul, kartografskega gradiva, kot tudi sodobnih rokopisov, glasbenega in avdio-vizuelnega gradiva, ter zbirko knjig in monografskih publikacij v tujih jezikih.

Nacionalne knjižnice pogosto služijo kot nacionalni forum za mednarodne programe in projekte. Velikokrat so v tesni povezavi z nacionalno vlado in sodelujejo pri razvijanju in oblikovanju nacionalne informacijske politike.

Hkrati pa ima Narodna in univerzitetna knjižnica vlogo "matične knjižnice", ki skrbi za razvoj slovenskega knjižničnega informacijskega sistema. V okviru NUK deluje Državna matična služba za knjižničarstvo, ki skrbi za razvoj vseh vrst knjižnic, zbira pa tudi statistične podatke o delu slovenskih knjižnic in opravlja različna svetovanja. Statistični podatki, ki se bodo pojavljali v nadaljevanju prispevka, so rezultat evropskega projekta LIBECON2000, v katerem sodeluje tudi Narodna in univerzitetna knjižnica.

Po veljavnih mednarodnih standardih je nacionalna knjižnica osrednja knjižnica države oziroma

naroda, ki je ne glede na svoj uradni naziv odgovorna za zbiranje in hranjenje vseh pomembnih dokumentov, ki nastajajo v državi oziroma so stvaritve nekega naroda. Praviloma opravlja naslednje dejavnosti:

- zbira, obdeluje, hrani in predstavlja obvezni izvod;
- izdeluje tekočo in retrospektivno nacionalno bibliografijo;
- hrani in dopolnjuje reprezentativne zbirke tuje literature, vključno z gradivom, ki se po svoji vsebini nanaša na državo oziroma narod;
- deluje kot nacionalni bibliografski informacijski center in podobno.

Knjižnice, ki imajo ta naziv, pa ne opravljajo teh funkcij se ne uvršča v to kategorijo.

Upravne enote in izposojevališča

Rezultati raziskave projekta LIBECON2000 so pokazali, da imajo nacionalne knjižnice posameznih držav redko več kot eno upravno enoto (upravna enota je vsaka knjižnica ali skupina knjižnic, ki delujejo pod enotnim vodstvom oziroma pod isto upravo). Izjeme so Velika Britanija, kjer imajo poleg British Library še National Library of Scotland in National Library of Wales, Nemčija s svojo drugačno politično in kulturno tradicijo in Italija, kjer si vlogo nacionalne knjižnice delita Biblioteca Nazionale di Firenze in Biblioteca Nazionale di Roma.

Vsaka nacionalna knjižnica pa ima ponavadi več izposojevališč (izposojevališče je knjižnica ali del knjižnice, ki na določeni lokaciji služi uporabnikom, ne glede na to, ali gre za samostojno knjižnico ali del večje upravne enote) in to preprosto zato, ker se velikokrat nahajajo prostori nacionalne knjižnice v večih stavbah in na večih lokacijah. Vse od leta 1991 pa do danes je ostalo število

izposojevališč v evropskih nacionalnih knjižnicah skorajda nespremenjeno. To število se v zadnjih letih nekoliko povečuje le v Veliki Britaniji, na Danskem in v Franciji, pa tudi v Sloveniji. Slovenska nacionalna knjižnica je dobila svoje drugo izposojevališče leta 1997, naslednjega pa takoj za tem, 1998. leta.

V Evropi se giblje število zaposlenih na izposojevališče med 100 in 300, pri čemer je skozi obdobje večih let opaziti le manjše spremembe. Pojavljajo pa se tudi zelo majhne številke, ki verjetno v veliki meri odražajo prostorsko razdrobljenost nacionalnih knjižnic. Vse od osamosvojitve Slovenije pa do leta 1997 se je število zaposlenih na izposojevališče povečevalo, nato pa se je zaradi nastajanja novih izposojevališč ta števila kljub nadaljnemu povečevanju skupnega števila zaposlenih v nacionalni knjižnici opazno zmanjšala.

Zbirka

V nacionalnih knjižnicah je le malo knjižničnega gradiva v prostem pristopu. V Narodni in univerzitetni knjižnici znaša ta delež približno 0,2%, drugod po Evropi pa se giblje med nič in 3%.

Tako v Evropi kot v Sloveniji se je število knjig in vezane periodike vse od leta 1991 naprej povečevalo in je do sedaj zraslo za približno 15%. Ta stopnja je za Evropo univerzalna in tudi ni opaziti večjih razlik med majhnimi in velikimi državam. Izjemi sta le Grčija, kjer se je v omenjenem obdobju zbirka knjig in vezane periodike na 1.000 prebivalcev zmanjšala od 272 enot na 243 enote oziroma za 11% in Estonija, kjer se je to število enot zmanjšalo od 2.059 na 1.481 oziroma za kar 28%. Kljub temu pa ostaja Estonija s svojo zbirko knjig in vezane periodike na 1.000 prebivalcev

visoko nad Evropskim povprečjem, ki se giblje med 300 in 500 enotami. To povprečje pa vse od leta 1991 naprej presega tudi Slovenija (leta 1991 je imela na 1.000 prebivalcev 598 knjig in vezane periodike, leta 1999 pa 684 knjig in vezane periodike na 1.000 prebivalcev). Najvišje nad evropskim povprečjem so se znašle vse baltiške države (več kot 800 enot knjig in vezane periodike na 1.000 prebivalcev leta 1998), najnižje pa Španija, Nizozemska in Poljska (manj kot 200 enot knjig in vezane periodike na 1.000 prebivalcev leta 1998).

Število naročenih naslovov serijskih publikacij na 1.000 prebivalcev je v Evropskih nacionalnih knjižnicah precej različno, vendar lahko kljub temu rečemo, da se je v povprečju to število v Evropi med leti 1991 in 1998 povečalo za 4%. Državi, ki najbolj izstopata sta Norveška s 8,84 in Grčija 4,04 naročenimi naslovi serijskih publikacij na 1.000 prebivalci leta 1998. Kljub temu, da je v slovenski nacionalni knjižnici opaziti trend zmanjšanja števila naročenih naslovov serijskih publikacij na 1.000 prebivalcev, pa smo vseeno vse od leta 1991 naprej visoko nad Evropskim povprečjem (leta 1991 je imela NUK 2,32 naročenih naslovov serijskih publikacij na 1.000 prebivalcev, 1999. leta pa 1,99 naročenih naslovov serijskih publikacij na 1.000 prebivalcev).

Prirast

Sredstva namenjena nakupu knjižničnega gradiva se v nacionalnih knjižnicah neprestano povečujejo. V obdobju med leti 1991 in 1998 so se povečala za 22%, največ med leti 1992 in 1994 in to predvsem v Veliki Britaniji, v Nemčiji, na Poljskem, na Danskem in v Estoniji.

Kljub temu, da je ta procent dokaj visok, pa je med vsemi vrstami knjižnic najnižji. Pri tem je potrebno še posebej opozoriti, da so se sredstva, ki so bila namenjena nakupu knjižničnega gradiva povečevala skupaj z naraščanjem cen knjig, namenjenih visokošolskemu in akademskemu izobraževanju.

Zbirka avdiovizuelnega gradiva je v Evropi v obdobju 1991-1998 povečala za 44%, kar pa predstavlja še vedno le 3% zbirke knjig in vezane periodike. Situacija pa je malce bolj vzpodbudna pri prirastu, saj znaša tu prirast avdiovizuelnega gradiva napram prirastu knjig in vezane periodike že 8%. Med posameznimi državami so velike razlike. Državi, ki sta največ prispevali k povečanju prirasta avdiovizuelnega gradiva sta bili 1998. leta Velika Britanija s 62.156 enotami in Nemčija s 58.224 enotami, najmanj pa sta prispevali Portugalska s 40 enotami in Romunija s 785 enotami. Med vsemi državami tako najbolj izstopata Velika Britanija, kjer dosega prirast avdiovizuelnega gradiva 20% prirasta knjig in vezane periodike in Portugalska, kjer znaša prirast avdiovizuelnega gradiva le 1% prirasta knjig in vezane periodike v nacionalni knjižnici. Tako je znašal leta 1998 v Veliki Britaniji prirast avdiovizuelnega gradiva na 1.000 prebivalcev 1,09 enot, na Portugalskem pa manj kot 0,01 enot.

Tako kot drugod po Evropi, se je prirast avdiovizuelnega gradiva povečeval tudi v slovenski nacionalni knjižnici vse od leta 1991 naprej, ko je znašal 677 enot. Najvišji prirast avdiovizuelnega gradiva je imela Narodna in univerzitetna knjižnica leta 1996 in leta 1997, ko je prirast znašal 2.085 enot, oziroma 1,05 enot na 1.000

prebivalcev. 1999. leta pa je znašal prirast avdiovizuelnega gradiva 1.857 enot, kar predstavlja 8% prirasta knjig in vezane periodike in 0,93 enot na 1.000 prebivalcev.

Prostor in oprema

V zadnjem desetletju so se v okviru nacionalnih knjižnic odvijali nekateri pomembni projekti gradnje in obnove nacionalnih knjižnic, ki so še posebej opazne v Londonu, Parizu in Copenhagenu.

Vsekakor pa je tako v Evropi kot tudi pri nas opaziti močan trend povečevanja števila delovnih mest za uporabnike. V Narodni in univerzitetni knjižnici se je to število med leti 1994 in 1999 povečala kar za 300%, kar je v okviru evropskega povprečja. Med ostalimi knjižnicami pa najbolj izstopa portugalska nacionalna knjižnica, ki je imela 1994. leta 7 delovnih mest za uporabnike, leta 1998 pa že 130.

Uporabniki knjižnice

Obisk in izposoja v knjižnici sta v tesni povezavi, čeprav sta v različnih nacionalnih knjižnicah v različnih razmerjih. Nekatere države imajo veliko izposoja in majhen obisk, spet druge pa majhno izposoja in velik obisk, v veliki večini držav pa obstaja med njima nekakšno ravnovesje.

Po podatkih projekta LIBECON2000 sta Velika Britanija in Romunija državi z izrazito majhnim obiskom in veliko izposoja. Tako so imeli v Veliki Britaniji na 1.000 prebivalcev 1998. leta zabeleženih 9 obiskov in 101 enoto izposojenega knjižničnega gradiva, v Romuniji pa 4 obiske in 48 enot izposojenega gradiva. V Litvi, na Finskem in Češkem pa je situacija obrnjena. V nacionalni knjižnici Litve so imeli leta 1998 zabeleženih na 1.000 prebivalcev 161 obiskov in 95

izposojenih enot knjižničnega gradiva, na Finskem 52 obiskov in 2 izposojeni enoti in v češki nacionalni knjižnici 62 obiskov in 20 izposojenih enot gradiva. Tako obisk kot izposoja pa se v evropskih nacionalnih knjižnicah še naprej povečujeta, pri čemer se je v obdobju med leti 1991 in 1998 obisk povečal za 25%, izposoja pa za 13%.

Zaposleni

Število zaposlenih delavcev je ostalo v evropskih nacionalnih knjižnicah vse od leta 1991 pa do danes praktično nespremenjeno. Opaziti pa je trend povečanja števila strokovnih delavcev, kar je po mnenju sodelavcev projekta LIBECON2000 v veliki meri rezultat majhnih razlik med izdatki za strokovne delavce in ostale zaposlene v knjižničarstvu v vzhodni Evropi in v Baltičkih državah.

Največ zaposlenih imajo v nacionalnih knjižnicah Velike Britanije, Nemčije in Francije, v katerih je zaposlenih več kot 2.000 delavcev. Kljub temu, da se je zaposlenost v Narodni in univerzitetni od leta 1991 pa do leta 2000 povečala za 20% (leta 1991 je imela NUK 132 zaposlene, 1999. leta 132, leta 2000 pa je imela zaposlenih 137 delavcev), ostaja slovenska nacionalna knjižnica med tistimi, ki zaposluje najmanj delavcev. Po podatkih LIBECON2000 imajo manj zaposlenih le v irski nacionalni knjižnici in sicer 68 delavcev in v Švici, kjer so v nacionalni knjižnici zaposleni 103. delavci (leta 1998). Ravno tako kot skupno število zaposlenih pa je v evropskih nacionalnih knjižnicah v omenjenem obdobju ostalo skorajda nespremenjeno tudi število zaposlenih delavcev na 100.000 prebivalcev. V Sloveniji pa se je to število v zadnjih

prebivalcev. 1999. leta pa je znašal prirast avdiovizuelnega gradiva 1.857 enot, kar predstavlja 8% prirasta knjig in vezane periodike in 0,93 enot na 1.000 prebivalcev.

Prostor in oprema

V zadnjem desetletju so se v okviru nacionalnih knjižnic odvijali nekateri pomembni projekti gradnje in obnove nacionalnih knjižnic, ki so še posebej opazne v Londonu, Parizu in Copenhagenu.

Vsekakor pa je tako v Evropi kot tudi pri nas opaziti močan trend povečevanja števila delovnih mest za uporabnike. V Narodni in univerzitetni knjižnici se je to število med leti 1994 in 1999 povečala kar za 300%, kar je v okviru evropskega povprečja. Med ostalimi knjižnicami pa najbolj izstopa portugalska nacionalna knjižnica, ki je imela 1994. leta 7 delovnih mest za uporabnike, leta 1998 pa že 130.

Uporabniki knjižnice

Obisk in izposoja v knjižnici sta v tesni povezavi, čeprav sta v različnih nacionalnih knjižnicah v različnih razmerjih. Nekatere države imajo veliko izposoja in majhen obisk, spet druge pa majhno izposoja in velik obisk, v veliki večini držav pa obstaja med njima nekakšno ravnovesje.

Po podatkih projekta LIBECON2000 sta Velika Britanija in Romunija državi z izrazito majhnim obiskom in veliko izposoja. Tako so imeli v Veliki Britaniji na 1.000 prebivalcev 1998. leta zabeleženih 9 obiskov in 101 enoto izposojenega knjižničnega gradiva, v Romuniji pa 4 obiske in 48 enot izposojenega gradiva. V Litvi, na Finskem in Češkem pa je situacija obrnjena. V nacionalni knjižnici Litve so imeli leta 1998 zabeleženih na 1.000 prebivalcev 161 obiskov in 95

izposojenih enot knjižničnega gradiva, na Finskem 52 obiskov in 2 izposojeni enoti in v češki nacionalni knjižnici 62 obiskov in 20 izposojenih enot gradiva. Tako obisk kot izposoja pa se v evropskih nacionalnih knjižnicah še naprej povečujeta, pri čemer se je v obdobju med leti 1991 in 1998 obisk povečal za 25%, izposoja pa za 13%.

Zaposleni

Število zaposlenih delavcev je ostalo v evropskih nacionalnih knjižnicah vse od leta 1991 pa do danes praktično nespremenjeno. Opaziti pa je trend povečanja števila strokovnih delavcev, kar je po mnenju sodelavcev projekta LIBECON2000 v veliki meri rezultat majhnih razlik med izdatki za strokovne delavce in ostale zaposlene v knjižničarstvu v vzhodni Evropi in v Baltiških državah.

Največ zaposlenih imajo v nacionalnih knjižnicah Velike Britanije, Nemčije in Francije, v katerih je zaposlenih več kot 2.000 delavcev. Kljub temu, da se je zaposlenost v Narodni in univerzitetni od leta 1991 pa do leta 2000 povečala za 20% (leta 1991 je imela NUK 132 zaposlene, 1999. leta 132, leta 2000 pa je imela zaposlenih 137 delavcev), ostaja slovenska nacionalna knjižnica med tistimi, ki zaposluje najmanj delavcev. Po podatkih LIBECON2000 imajo manj zaposlenih le v irski nacionalni knjižnici in sicer 68 delavcev in v Švici, kjer so v nacionalni knjižnici zaposleni 103. delavci (leta 1998). Ravno tako kot skupno število zaposlenih pa je v evropskih nacionalnih knjižnicah v omenjenem obdobju ostalo skorajda nespremenjeno tudi število zaposlenih delavcev na 100.000 prebivalcev. V Sloveniji pa se je to število v zadnjih

rokopis iz 9. stoletja, na platnicah katerega lahko še vedno občutimo jelenje dlačice. Ta rokopis je prva v francoščini napisana pesem, ki opisuje odločnost, pogumnost in borbo mladega dekleta za svobodo. Namesto, da bi se odrekla krščanski veri je Eulalija raje izbrala smrt.¹ Po mnenju nekaterih je to tudi najstarejši pisani vir med živimi romanskimi jeziki nasploh. Pomen tega rokopisa je toliko večji, če upoštevamo, da francoska književnost kontinuirano obstoji že okoli tisoč let.

Poleg tega Mestna knjižnica v Valenciennesu nudi uporabnikom različne usluge. Tako v okviru knjižnice deluje tudi služba za pomoč slabovidnim uporabnikom. Poleg tega knjižnica kot center za animacijo organizira številne razstave, predavanja, tribune, srečanja z avtorji iz različnih področij ustvarjanja. Poleg tega organizirajo tematske obiske jezuitske sobe, razstav in otroške knjižnice. Mestna knjižnica Valenciennes posoja knjige šolam, raznim združenjem in drugim ustanovam in to največ za tri mesece.

V knjižnici deluje tudi operativni multimedijški sistem, ki uporabnikom ponuja tekst, sliko, zvok in video film. Zahvaljujoč svoji tehnični opremljenosti in osebju postaja ta multimedijška knjižnica ena najinovativnejših in kot taka nudi močno podporo razvoju kulture in vzgojnih procesov v regiji.

Knjižnica ima sodoben multimedijški katalog s katerim so želeli uporabnikom olajšati izbiro v množici dokumentov in povečati njihovo samostojnost v knjižnici.²

¹ Jean-Louis Borloo: La Cantilène de la liberté. Dans: La Cantilène de Sainte Eulalie, Actes du colloque de Valenciennes, 21 mars 1989, p. 8.

² Marie-Pierre Dion: Notes sur une expérience multimedia : le catalogue de

Multimedijška soba je tehnično v celoti opremljena za kreiranje digitalnih zbirk slik iz srednjeveških rokopisov, kar s pridom uporabljajo v praksi. Kreirana digitalna zbirka slik se shranjuje na server in na CD_ROMe. Uporabniki lahko pregledujejo digitalne zbirke slik, ki so shranjene na serverju, CD-ROMi pa se hranijo samo za arhiv. Slike se na zahtevo uporabnikov (zahteve pogosto prihajajo tudi po elektronski pošti) lahko tudi natisnejo. To uslugo uporabnikom zaračunavajo, višina cene pa je odvisna od kvalitete uporabljenega tiskalnika.

Zdi se, da je v opremo in osebje te knjižnice vloženi precej sredstev. Usluge, ki jih nudijo uporabnikom so visokokvalitetne. Informatizacija knjižnice je v polnem teku in ker jo razumejo dinamično in ne statično, se bo s podporo strokovnjakov še naprej razvijala.

Vesna Župan,
Univerzitetna biblioteka
"Svetozar Marković",
Beograd

la bibliothèque de Valenciennes. Culture & recherche, no. 61, février 1997, p. 8.

rokopis iz 9. stoletja, na platnicah katerega lahko še vedno občutimo jelenje dlačice. Ta rokopis je prva v francoščini napisana pesem, ki opisuje odločnost, pogumnost in borbo mladega dekleta za svobodo. Namesto, da bi se odrekla krščanski veri je Eulalija raje izbrala smrt.¹ Po mnenju nekaterih je to tudi najstarejši pisani vir med živimi romanskimi jeziki nasploh. Pomen tega rokopisa je toliko večji, če upoštevamo, da francoska književnost kontinuirano obstoji že okoli tisoč let.

Poleg tega Mestna knjižnica v Valenciennesu nudi uporabnikom različne usluge. Tako v okviru knjižnice deluje tudi služba za pomoč slabovidnim uporabnikom. Poleg tega knjižnica kot center za animacijo organizira številne razstave, predavanja, tribune, srečanja z avtorji iz različnih področij ustvarjanja. Poleg tega organizirajo tematske obiske jezuitske sobe, razstav in otroške knjižnice. Mestna knjižnica Valenciennes posoja knjige šolam, raznim združenjem in drugim ustanovam in to največ za tri mesece.

V knjižnici deluje tudi operativni multimedijški sistem, ki uporabnikom ponuja tekst, sliko, zvok in video film. Zahvaljujoč svoji tehnični opremljenosti in osebju postaja ta multimedijška knjižnica ena najinovativnejših in kot taka nudi močno podporo razvoju kulture in vzgojnih procesov v regiji.

Knjižnica ima sodoben multimedijški katalog s katerim so želeli uporabnikom olajšati izbiro v množici dokumentov in povečati njihovo samostojnost v knjižnici.²

¹ Jean-Louis Borloo: La Cantilène de la liberté. Dans: La Cantilène de Sainte Eulalie, Actes du colloque de Valenciennes, 21 mars 1989, p. 8.

² Marie-Pierre Dion: Notes sur une expérience multimedia : le catalogue de

Multimedijška soba je tehnično v celoti opremljena za kreiranje digitalnih zbirk slik iz srednjeveških rokopisov, kar s pridom uporabljajo v praksi. Kreirana digitalna zbirka slik se shranjuje na server in na CD_ROMe. Uporabniki lahko pregledujejo digitalne zbirke slik, ki so shranjene na serverju, CD-ROMi pa se hranijo samo za arhiv. Slike se na zahtevo uporabnikov (zahteve pogosto prihajajo tudi po elektronski pošti) lahko tudi natisnejo. To uslugo uporabnikom zaračunavajo, višina cene pa je odvisna od kvalitete uporabljenega tiskalnika.

Zdi se, da je v opremo in osebje te knjižnice vloženi precej sredstev. Usluge, ki jih nudijo uporabnikom so visokokvalitetne. Informatizacija knjižnice je v polnem teku in ker jo razumejo dinamično in ne statično, se bo s podporo strokovnjakov še naprej razvijala.

Vesna Župan,
Univerzitetna biblioteka
"Svetozar Marković",
Beograd

la bibliothèque de Valenciennes. Culture & recherche, no. 61, février 1997, p. 8.

TUDI KNJIŽNIČARJE NAGRAJUJEJO

6. julija 2001 so v atriju Pošte Slovenije slavnostno podelili nagrade in priznanja Mestne občine Ljubljana za leto 2001. Med drugimi sta *nagrado glavnega mesta Ljubljana* dobili tudi **Damjana Hainz**, direktorica Knjižnice Otona Župančiča in **Slovanska knjižnica**.

Čestitamo!

ČESTITKA

Nagrado glavnega mesta Ljubljana za leto 2001 je prejela direktorica Knjižnice Otona Župančiča ga. **Damijana Hainz**, "za izvirno organizacijo splošnoizobraževalnega knjižničarstva v prestolnici". Sodelavki iskreno čestitamo!

Kolektiv KOŽ

BORZA DELA

DELO IŠČE

Iščem delo v knjižnici v Ljubljani. Po poklicu sem profesorica slovenskega in angleškega jezika. Lani septembra sem se zaposlila kot bibliotekarka v visokošolski knjižnici, kjer sem eno leto nadomeščala delavko na porodniškem dopustu. Vodila sem bibliografijo profesorjev, katalogizirala monografske publikacije, polovico delovnega časa sem bila zaposlena v čitalnici kot informatorka, kjer sem posredovala uporabnikom informacije. Nudila sem jim pomoč pri iskanju gradiva v različnih bazah podatkov. Sodelavki sem pomagala pri medknjižnični izposoji in pri dopolnjevanju revij. Udeležila sem se treh tečajev (IZUM Maribor): Uporaba programske opreme COBISS/Katalogizacija – začetni, Uporaba programske opreme COBISS/Katalogizacija – serijske publikacije, Uporaba programske opreme COBISS/Katalogizacija – bibliografije raziskovalcev. Pripravljena sem se tudi dalje izobraževati.

Več informacij dobite na tel. 041 762 049 ali pa mi pišite na e-mail jelka_kos@hotmail.com

TUDI KNJIŽNIČARJE NAGRAJUJEJO

6. julija 2001 so v atriju Pošte Slovenije slavnostno podelili nagrade in priznanja Mestne občine Ljubljana za leto 2001. Med drugimi sta *nagrado glavnega mesta Ljubljana* dobili tudi **Damjana Hainz**, direktorica Knjižnice Otona Župančiča in **Slovanska knjižnica**.

Čestitamo!

ČESTITKA

Nagrado glavnega mesta Ljubljana za leto 2001 je prejela direktorica Knjižnice Otona Župančiča ga. **Damijana Hainz**, "za izvirno organizacijo splošnoizobraževalnega knjižničarstva v prestolnici". Sodelavki iskreno čestitamo!

Kolektiv KOŽ

BORZA DELA

DELO IŠČE

Iščem delo v knjižnici v Ljubljani. Po poklicu sem profesorica slovenskega in angleškega jezika. Lani septembra sem se zaposlila kot bibliotekarka v visokošolski knjižnici, kjer sem eno leto nadomeščala delavko na porodniškem dopustu. Vodila sem bibliografijo profesorjev, katalogizirala monografske publikacije, polovico delovnega časa sem bila zaposlena v čitalnici kot informatorka, kjer sem posredovala uporabnikom informacije. Nudila sem jim pomoč pri iskanju gradiva v različnih bazah podatkov. Sodelavki sem pomagala pri medknjižnični izposoji in pri dopolnjevanju revij. Udeležila sem se treh tečajev (IZUM Maribor): Uporaba programske opreme COBISS/Katalogizacija – začetni, Uporaba programske opreme COBISS/Katalogizacija – serijske publikacije, Uporaba programske opreme COBISS/Katalogizacija – bibliografije raziskovalcev. Pripravljena sem se tudi dalje izobraževati.

Več informacij dobite na tel. 041 762 049 ali pa mi pišite na e-mail jelka_kos@hotmail.com

Emilijana Cevca; mnogi obiski pa se končajo tudi v lepo obnovljeni samostanski cerkvi, ki jo prizadevno vodita v Krškem edina patra Roman in Metod - Stanko Jeršin, ki je bil vsa leta obnove tudi vez med provincialatom in "terenom".

Gledamo nazaj po cesti, ki smo jo prehodili s p. Štefanom in se ga spominjamo kot človeka izjemno širokega človeškega, duhovnega in kulturnega obzorja, ki mu ni bilo škoda časa in truda, da nas je knjižničarje kar sam peljal v škofjeloški samostan, kjer smo do noči občudovali dragocene inkunabule in rokopise, atlante in zemljevide, stare knjižne redkosti ... in potem še nazaj v Krško ali drugič v ljubljansko redovno hišo na klepet in ljubeznivo pogostitev... In kljub preveliki obremenjenosti in stalno na poti med Ljubljano in Rimom, je tudi še po odprtju novih prostorov knjižnice, kar je pozdravil v nagovoru skupaj s tedanjim ravnateljem NUK-a Tomom Martelancem in domačini, našel trenutek za skok v Krško in prijazen pozdrav.

25. julija je bila pot bivanja p. Štefana, predstojnika kapucinskih samostanov Slovenske kapucinske province, končana. Umrli je takorekoč na poti, v Karlobagu na Hrvaškem, dve uri po somaševanju udeležencev duhovnih vaj.

*Zdaj srečal si se iz oči v oči
z Lepoto, ki te je ožarjala
in za življenja te prežgala.*

(Janez Kolenc)

Ljudmila in Slavko Šribar,
Valvasorjeva knjižnica Krško

PRILOGE

1. V prvi prilogi objavljamo **prijavnico za strokovno posvetovanje ZBDS**, ki bo v *Radencih od 10. do 12. oktobra 2001.* Tema letošnjega posvetovanja je **"Digitalna knjižnica"**.
2. V drugi prilogi objavljamo **prijavnico za včlanitev v Kalanov sklad.**
3. V tretji prilogi objavljamo **naročilnice za tri nove priročnike**, ki jih je letos izdala Narodna in univerzitetna knjižnica.
4. V četrti prilogi objavljamo **predlog programa in prijavnico za 5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji**, ki bo od 22. do 24. novembra v Rovinju.

Emilijana Cevca; mnogi obiski pa se končajo tudi v lepo obnovljeni samostanski cerkvi, ki jo prizadevno vodita v Krškem edina patra Roman in Metod - Stanko Jeršin, ki je bil vsa leta obnove tudi vez med provincialatom in "terenom".

Gledamo nazaj po cesti, ki smo jo prehodili s p. Štefanom in se ga spominjamo kot človeka izjemno širokega človeškega, duhovnega in kulturnega obzorja, ki mu ni bilo škoda časa in truda, da nas je knjižničarje kar sam peljal v škofjeloški samostan, kjer smo do noči občudovali dragocene inkunabule in rokopise, atlante in zemljevide, stare knjižne redkosti ... in potem še nazaj v Krško ali drugič v ljubljansko redovno hišo na klepet in ljubeznivo pogostitev... In kljub preveliki obremenjenosti in stalno na poti med Ljubljano in Rimom, je tudi še po odprtju novih prostorov knjižnice, kar je pozdravil v nagovoru skupaj s tedanjim ravnateljem NUK-a Tomom Martelancem in domačini, našel trenutek za skok v Krško in prijazen pozdrav.

25. julija je bila pot bivanja p. Štefana, predstojnika kapucinskih samostanov Slovenske kapucinske province, končana. Umrli je takorekoč na poti, v Karlobagu na Hrvaškem, dve uri po somaševanju udeležencev duhovnih vaj.

*Zdaj srečal si se iz oči v oči
z Lepoto, ki te je ožarjala
in za življenja te prežgala.
(Janez Kolenc)*

Ljudmila in Slavko Šribar,
Valvasorjeva knjižnica Krško

PRILOGE

1. V prvi prilogi objavljamo **prijavnico za strokovno posvetovanje ZBDS**, ki bo v *Radencih* od 10. do 12. oktobra 2001. Tema letošnjega posvetovanja je **"Digitalna knjižnica"**.
2. V drugi prilogi objavljamo **prijavnico za včlanitev v Kalanov sklad**.
3. V tretji prilogi objavljamo **naročilnice za tri nove priročnike**, ki jih je letos izdala Narodna in univerzitetna knjižnica.
4. V četrti prilogi objavljamo **predlog programa in prijavnico za 5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji**, ki bo od 22. do 24. novembra v Rovinju.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Kalanov sklad

Kalanov sklad je spominski sklad, ki so ga ustanovili slovenski knjižničarji leta 1974. Namen sklada je, da v spomin na delo zaslužnega slovenskega knjižničarskega delavca in vzgojitelja Pavla Kalana pospešuje individualno in skupinsko strokovno, teoretično in raziskovalno delo slovenskih knjižničarjev. Kalanov sklad ima individualne in kolektivne člane. V sklad se lahko vključujejo kot individualni člani posamezni knjižničarski delavci, kot kolektivni člani pa knjižnice. V sklad se lahko vključujejo tudi druge pravne in fizične osebe. Člani Kalanovega sklada s svojimi letnimi prispevki omogočajo njegovo delovanje oz. nagrajevanje avtorjev tistih pisnih strokovnih del, ki pomembno prispevajo k oblikovanju teorije slovenske knjižničarske vede in k praksi knjižničarske dejavnosti. Upravni odbor sklada naproša tako posameznike kot njihove knjižnice, da pristopijo k članstvu in tako pomagajo, da bi Kalanov sklad svoj namen uresničeval še naprej in še razširil obseg svojega delovanja. Najnižji prispevek znaša v letu 2001 za individualne člane 2.000 SIT in za kolektivne člane 7.000 SIT.

Upravni odbor sklada

PRIJAVNICA ZA VČLANITEV V KALANOV SKLAD

Individualni član

Ime in priimek: _____

Stalni naslov: _____

Zaposlen: _____

Član Kalanovega sklada želim postati od leta: _____

Datum: _____ Podpis: _____

Kolektivni član

Knjižnica oz. ustanova: _____

Naslov: _____

Član Kalanovega sklada želim postati od leta: _____

Datum: _____ Podpis: _____

ŽIG

Naslov: ZBDS, NUK, Turjaška 1, 1000 Ljubljana

Tel.: 01 2001-193 **Fax:** 01 2513-052

Kontaktna oseba: Lili Hubej

Žiro račun sklada: ZBDS 50100-678-47436 z oznako "888"

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Kalanov sklad

Kalanov sklad je spominski sklad, ki so ga ustanovili slovenski knjižničarji leta 1974. Namen sklada je, da v spomin na delo zaslužnega slovenskega knjižničarskega delavca in vzgojitelja Pavla Kalana pospešuje individualno in skupinsko strokovno, teoretično in raziskovalno delo slovenskih knjižničarjev. Kalanov sklad ima individualne in kolektivne člane. V sklad se lahko vključujejo kot individualni člani posamezni knjižničarski delavci, kot kolektivni člani pa knjižnice. V sklad se lahko vključujejo tudi druge pravne in fizične osebe. Člani Kalanovega sklada s svojimi letnimi prispevki omogočajo njegovo delovanje oz. nagrajevanje avtorjev tistih pisnih strokovnih del, ki pomembno prispevajo k oblikovanju teorije slovenske knjižničarske vede in k praksi knjižničarske dejavnosti. Upravni odbor sklada naproša tako posameznike kot njihove knjižnice, da pristopijo k članstvu in tako pomagajo, da bi Kalanov sklad svoj namen uresničeval še naprej in še razširil obseg svojega delovanja. Najnižji prispevek znaša v letu 2001 za individualne člane 2.000 SIT in za kolektivne člane 7.000 SIT.

Upravni odbor sklada

PRIJAVNICA ZA VČLANITEV V KALANOV SKLAD

Individualni član

Ime in priimek: _____

Stalni naslov: _____

Zaposlen: _____

Član Kalanovega sklada želim postati od leta: _____

Datum: _____ Podpis: _____

Kolektivni član

Knjižnica oz. ustanova: _____

Naslov: _____

Član Kalanovega sklada želim postati od leta: _____

Datum: _____ Podpis: _____

ŽIG

Naslov: ZBDS, NUK, Turjaška 1, 1000 Ljubljana

Tel.: 01 2001-193 **Fax:** 01 2513-052

Kontaktna oseba: Lili Hubej

Žiro račun sklada: ZBDS 50100-678-47436 z oznako "888"

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
Turjaška 1
1000 LJUBLJANA

N A R O Č I L N I C A

Ustanova: _____

Ulica: _____

Poštna številka: _____ Kraj: _____

Odgovorna oseba: _____ Davčna številka: _____

Naročam _____ izvodov publikacije **PREKAT : PRIročnik za Enostavno uporabo KATalogizacijskih pravil**. Po ceni 2.500 SIT.

Datum: _____

Podpis: _____

✂-----

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
Turjaška 1
1000 LJUBLJANA

N A R O Č I L N I C A

Ustanova: _____

Ulica: _____

Poštna številka: _____ Kraj: _____

Odgovorna oseba: _____ Davčna številka: _____

Naročam _____ izvodov publikacije **ZNAČKA : priročnik za določanje ZNAČnic pri KATalogizaciji**. Po ceni 1.000 SIT.

Datum: _____

Podpis: _____

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
Turjaška 1
1000 LJUBLJANA

NAROČILNICA

Ustanova:

Ulica:

Poštna štev.: _____ Kraj: _____

Odgovorna oseba: _____ Davčna številka: _____

Naročam _____ izvodov publikacije *Novljan, S. & R. Potokar & R. Slokar: Načrtovanje gradnje in opreme knjižnic. Sannwald W. W.: Premišljeno načrtovanje knjižnične zgradbe.*- Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica, 2001. Str. 167. Po ceni 1.000 SIT.

Datum:

Podpis:

ARHIVI, KNJIŽNICE, MUZEJI
moгуćnosti suradnje u okruženju globalne informacijske
infrastrukture
5. seminar
Rovinj, 28. - 30. studeni, 2001.

1. obavijest

Organizatori:

Hrvatsko knjižničarsko društvo
Hrvatsko arhivističko društvo
Hrvatsko muzejsko društvo

Suorganizatori:

Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu
Hrvatski državni arhiv
Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Muzejsko dokumentacijski centar
Hrvatska akademska i istraživačka mreža - CARNet

U prilogu vam šaljem program seminara i prijavnicu.

Budući da program još nije zaključen, slobodni ste predložiti svoju temu za predavanje ili sudjelovanje u jednoj od radionica. Sažetak teksta od jedne kartice molimo dostaviti **do 15. rujna 2001.** na adresu: **mwiller@nsk.hr**.

Prijave za sudjelovanje molimo dostaviti **najkasnije do 15. listopada 2001.** na adresu: **gzlodi@ffzg.hr**. U rubriku Subject napišite tekst: **Prijava za AKM-5**, a u prostor za tekst podatke koji se traže u prijavnici.

Ako niste u mogućnosti prijavu poslati e-mailom, pošaljite je običnom poštom na adresu naznačenu na prijavnici. Sve daljnje obavijesti slat ćemo vam na ta dva načina.

Obavijesti o organizaciji seminara i druge obavijesti, molimo potražiti na web stranici seminara na adresi: **<http://pubwww.srce.hr/akm>**

Mirna Willer,
Predsjednica
Komisije za automatizaciju

PRIJEDLOG PROGRAMA

I. Teorijske postavke i vizije

a) Dogovorena su sljedeća predavanja:

Srećko Jelušić, Naklada Benja, Lokve

Za koncepciju suradnje arhiva, knjižnica i muzeja kao dijela nacionalne informacijske infrastrukture

Tatjana Aparac-Jelušić, Filozofski fakultet, Zagreb

Digitizacija hrvatske pisane baštine u kontekstu globalnog programa za zaštitu pisane baštine

Želimir Laszlo, Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

E-art

Mirna Willer, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb

Metapodaci za dugoročnu zaštitu elektroničke građe : načela

Predlažu se sljedeće teme:

AKM - promicatelji građanskih prava : između slobodnog pristupa informacijama i zaštite privatnosti i podataka

Što je to javna informacija?

Pravni aspekti pristupa informacijama i dostupnosti dokumenta

Prava pristupa službenim informacijama

AKM - stvaratelji kulturnih sadržaja

Dostupnost obavijesnih pomagala/muzejske dokumentacije korisniku

Dostupnost digitalizirane građe

"Moving to web"

AKM - korisnici

Očekivanja, potrebe i ponašanje korisnika

Strategija kulturnog razvoja Hrvatske

II. Međunarodni i nacionalni standardi i smjernice

Dogovorena su sljedeća predavanja:

Irena Galić, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb

UNIMARC/AUTHORITIES i GARR : nova izdanja

Tinka Katić, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb

FRBR i FRANAR

Predlažu se sljedeće teme:

XML, RDF, Bath Profile

WEBPAC DISPLAYS

Radionice:

Nazivlje (Ž. Vujić, I. Kolbas, K. Pintarić)
Terminologija pristupa informacijama

Dublin Core "u 15 koraka" (S. Klarin, D. Machala, D. Pavelić)

Promicanje kulturnog turizma (D. Pšenica)

Korisnici (potencijalnog) AKM-portala

5. seminar **Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture,**
Rovinj, 28.-30. studeni 2001.

PRIJAVNICA

Prezime: _____ Ime: _____

Ustanova: _____

Adresa: _____

Datum dolaska: _____ Datum odlaska: _____

Rezervirati: - jednokrevetnu sobu - dvokrevetnu sobu

Cijena polupansiona (doručak, ručak):	- 1/2	168,00 kn
	- 1/1	228,00 kn
Cijena punog pansiona:	- 1/2	216,00 kn
	- 1/1	276,00 kn

Boravišna taksa: 4,50 kn

Organizirani prijevoz autobusom* iz Zagreba: DA NE

* U cijenu prijevoza od oko 200,00 kuna bit će uključen i izlet na povratku.

Hotelski smještaj izravno se prijavljuje u hotelu Sol-Park, Rovinj na tel. 052/811-077 ili fax 052/816-977 do 1. studenoga 2001. Troškovi smještaja i prijevoza uplaćuju se na licu mjesta.

Kotizaciju u iznosu od 200,00 kn molimo uplatiti do 1. studenoga 2001. na žiro račun Hrvatskoga arhivističkog društva 30102-678-5556 s naznakom "za AKM seminar". Kotizacija će se moći uplatiti i uoči seminara u Rovinju, ali u povećanom iznosu od 250,00 kn. Uz radne materijale za seminar, u kotizaciju je uključeno i 50% popusta na zbornik radova koji će se objaviti nakon seminara.

Prijave za sudjelovanje slati na adresu:

Hrvatsko arhivističko društvo
c/o Hrvatski državni arhiv
Marulićev trg 21
10000 Zagreb

ili na adresu: gzlodi@ffzg.hr